

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P. D.**, bývajúceho vo Z., zastúpeného JUDr. M. G., advokátkou v K., proti žalovanej **R.**, so sídlom v K., zastúpenej JUDr. G. G., advokátom v K., **o určenie, že poistný vzťah trvá**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 39 C 28/2010, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 18. decembra 2012, sp. zn. 6 Co 296/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 81,46 €, do troch dní na účet JUDr. M. G., advokátky v K..

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I rozsudkom z 30. septembra 2011 č. k. 39 C 28/2010-291 rozhodol tak, že poistný vzťah medzi žalobcom a žalovanou vyplývajúci zo Zmluvy o poistení osôb č. X. z 29. novembra 1996 trvá a žalobca a žalovaná sú predmetnou zmluvou o poistení viazaní. Žalovanú zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 525,58 € na účet právnej zástupkyne žalobcu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci uzavrel, že účastníci konania uzatvorili písomnú poistnú zmluvu pre prípad smrti a dožitia s dojednaným poistným 165 Sk mesačne, ktoré poistné žalobca riadne a včas uhradza. Žalovaná listom z 20. júna 2008 písomne oznámila žalobcovi, že dňa 16. mája 2008 došlo k zrušeniu poistnej zmluvy na základe ustanovení Občianskeho zákonníka v nadväznosti na list poisťovne o prepočte pri produkte UDP-K, že poisťovňa nemôže pokračovať v poistení, ktoré bolo nesprávne kalkulované a dňom 16. mája 2008 došlo v zmysle čl. 11 ods. 2 Všeobecných poistných

podmienok k zániku poistenia. Žalovaná odvodzuje zánik poistného vzťahu následnou nemožnosťou plnenia v dôsledku zmeny právnej úpravy, a to zavedením § 31a zák. č. 186/2004 Z.z., ktorým bol novelizovaný zák. č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve (dnešný § 35 ods. 1 zák. č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve), ktorý nadobudol účinnosť od 1. mája 2004. Za danej situácie, kedy žalovaná realizuje prejavy a správa sa tak, ako keby zmluvný vzťah už netrval a zanikol, na strane žalobcu ide o stav právnej neistoty, ktorý môže byť odstránený predmetnou určovacou žalobou. Uviedol, že tým je daný naliehavý právny záujem na určení, či právny vzťah trvá. Súd prvého stupňa sa nestotožnil s obranou žalovanej v tom, že kroky realizované vo vzťahu k žalobcovi, ktorých výsledkom bolo oznámenie o zániku poistenia, mali predstavovať zosúladenie zmluvného vzťahu s novou právnou úpravou, pretože takýto záver z obsahu týchto úkonov nevyplýva. Naopak, z jednotlivých oznámení a prepočtov poisťovne je zrejmé, že žalovaná ich odôvodňovala v súvislosti s vykonanou kontrolou NBS Slovenska a v tej súvislosti s tvrdenou potrebou urobiť prepočet pôvodne nastaveného poistného. Navyše, zánik poistenia podľa žalovanej nastal v súlade s článkom 11 ods. 2 Všeobecných poistných podmienok (ďalej len VPP), ktorý predpokladá žiadosť poisteného s ukončením zmluvného vzťahu, pričom žalovaná v konaní ani netvrdila, že by žalobca podal takúto žiadosť. Nestotožnil sa ani s názorom žalovanej, že v dôsledku vykonanej kontroly dozorujúcim orgánom bola poisťovňa nútená pod hrozbami uloženia vysokých pokút urobiť nové prepočty poistného v už existujúcich zmluvných vzťahoch s tým, že pokiaľ bude pokračovať v poistných vzťahoch v takto zle nastavenom poistnom, do budúca nebude možné spravodlivo od poisťovne očakávať, že bude plniť v rozpore so zákonom. Podľa názoru súdu prvého stupňa závery z predmetnej kontroly tomu nezodpovedajú a ide iba o nesprávnu alebo nepresnú interpretáciu poisťovne o tom, čo jej bolo zo strany NBS Slovenska uložené. Zmena právnej úpravy môže mať za následok následnú objektívnu nemožnosť plnenia ako jeden z možných spôsobov zániku zmluvného vzťahu stanoveného zákonom, avšak zavedením § 31a zák. č. 186/2004 Z.z. k takejto zmene právneho predpisu alebo právnej úpravy, ktorá by predstavovala následnú objektívnu nemožnosť plnenia, a teda zánik vzťahu, nedošlo. Poisťovňa od začiatku poistného zmluvného vzťahu, do ktorého vstúpila so žalobcom, bola povinná vykonávať svoju činnosť s odbornou starostlivosťou. Okrem toho jej povinnosťou bolo stanoviť aj výšku poistného tak, aby nastavené poistné zodpovedalo a bolo adekvátne budúcemu plneniu (resp. odkupnej hodnote). Za tým účelom bola poisťovňa povinná nastaviť určitým spôsobom poistno-matematické postupy, ktoré by zabezpečovali a garantovali adekvátnosť medzi poistným a budúcim plnením, a to bez ohľadu na to, či táto povinnosť je alebo nie je priamo upravená právnym predpisom. Pokiaľ táto

povinnosť bola výslovne zakotvená do zákona až spomínanou novelou zák. č. 186/2004 Z.z., nejde o žiadnu novú povinnosť, pretože táto povinnosť od začiatku poisťného vzťahu tu už bola. Preto nemožno v danom prípade hovoriť o tom, že zmena právnej úpravy spôsobila následnú nemožnosť plnenia predpokladanú v citovanom ustanovení § 575 Obč. zák., na základe ktorej mal predmetný vzťah zaniknúť. Z vyššie uvedených dôvodov súd prvého stupňa žalobe vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a neúspešnú žalovanú zaviazal nahradiť trovy konania vzniknuté úspešnému žalobcovi, spolu vo výške 525,58 €, predstavujúce trovy právneho zastúpenia.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 18. decembra 2012 sp. zn. 6 Co 296/2011 zamietol návrh žalovanej na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny. Žalovanú zaviazal nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 77,28 € k rukám jeho právnej zástupkyne JUDr. M. G., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Skôr, ako odvolací súd pristúpil k vecnému prejednaniu odvolania, rozhodoval o návrhu žalovanej na prerušenie konania v zmysle ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a dospel k záveru, že návrh žalovanej nie je dôvodný, preto ho zamietol. Uviedol, že pre posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu nie je rozhodujúce zodpovedanie prejudiciálnej otázky tak, ako túto koncipovala žalovaná vo svojom návrhu na prerušenie konania. Právne normy týkajúce sa vykonávania dohľadu Národnou bankou Slovenska nad poisťovacími podnikmi (poisťovňami), teda normy verejného práva, nie sú pre posúdenie veci a jej rozhodnutie relevantné, teda nie je ani zrejmé, aký dopad na posúdenie predmetu konania by malo zodpovedanie prejudiciálnej otázky Súdny dvorom Európskych spoločenstiev v znení navrhnutom žalovanou. Jej vyriešenie nie je potrebné pre rozhodnutie v konkrétnom konaní, preto odvolací súd návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol. Odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ žalovaná v odvolaní voči rozsudku namieta postup súdu z hľadiska dodržania procesnoprávných predpisov, nie je odvolanie dôvodné. Po oboznámení sa s obsahom spisu, osobitne s obsahom zápisnice o pojednávaní zo dňa 30. septembra 2011 možno uzavrieť, že súd prvého stupňa pri vedení konania postupoval v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Z obsahu spisu vyplýva, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je prekvapivé, keďže spĺňa požiadavku predvídateľnosti pre účastníkov. Účastníci v priebehu konania mali možnosť vyjadriť sa ku všetkým relevantným skutočnostiam a aj k vykonaným dôkazom do rozhodnutia vo veci samej a odôvodnenie napadnutého rozsudku má oporu vo vykonanom dokazovaní. Zákonným spôsobom bol oboznámený aj obsah listinných dôkazov obsiahnutých v spise, z ktorých pri

rozhodnutí vo veci samej súd prvého stupňa vychádzal. Odvolací súd dospel v prejednávanej veci k záveru, že ani ostatné odvolacie dôvody uplatnené žalovanou nie sú naplnené. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až § 135 O.s.p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok vo veci nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Napokon odvolací súd zhodnotil, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 219 O.s.p. potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu (proti výroku o potvrdení prvostupňového rozhodnutia a výroku o trovách odvolacieho konania) podala dovolanie žalovaná, v ktorom žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne žiadala, aby dovolací súd rozhodnutia súdov nižšieho stupňa zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalobcu zaviazne na náhradu trov konania. Dovolanie odôvodnila v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., pretože v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. f/ O.s.p., čím sa žalovanej postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, na základe toho, že nižšie súdy opomenuli v rámci vykonávania dôkazov listinami správny procesný postup podľa § 129 O.s.p. Ďalej uviedla, že odvolací súd vec v odvolacom konaní posúdil aj podľa právnych ustanovení § 797 a nasl. O.z. teda z pohľadu ustanovení, ktoré neboli predmetom právnych úvah pred prvostupňovým súdom bez toho, aby odvolací súd postupoval podľa § 213 ods. 2 O.s.p. Ďalej dovolanie odôvodnila v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., pretože súdy nižšieho stupňa opomenuli svoju povinnosť podľa § 118 ods. 2 O.s.p. Napokon svoje dovolanie odôvodnila aj v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., pretože rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej navrhol, aby dovolací súd dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu odmietol, a zároveň aby uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania a právneho zastúpenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V predmetnej veci nie je dovolaním žalovanej napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Procesnú prípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku žalovanej by zakladala len prípadná procesná vada v zmysle § 237 O.s.p. Na vadu takejto povahy je dovolací súd povinný vždy prihliadať (§ 242 ods. 1 O.s.p.). So zreteľom na uvedenú povinnosť sa dovolací súd neobmedzil len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa – a to aj vzhľadom na obsah dovolania – zaoberal tiež otázkou, či v konaní na súdoch nižších

stupňov nedošlo k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné. Pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k jednej (niektorým) z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, ktoré opodstatňuje záver odvolacieho súdu, že konanie na súde nižšieho stupňa je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd. Mimoriadnosť dovolania ako opravného prostriedku, ktorým možno výnimočne napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, sa prejavuje aj v tom, že jeho prípustnosť v zmysle § 237 O.s.p. je spojená výlučne len s najzávažnejšími, v ňom taxatívne vymenovanými procesnými vadami zakladajúcimi tzv. zmätočnosť. Iné procesné vady (procesné vady inej povahy, než sú vady taxatívne vymenované v § 237 O.s.p.) nezakladajú prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku podľa uvedeného ustanovenia.

So zreteľom na žalovanou tvrdené dôvody prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľky, že v prejednávanej veci jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolateľka namietala odňatie možnosti konať pred súdom na základe toho, že súdy nižšieho stupňa opomenuli v rámci vykonávania dôkazov listinami správny procesný postup podľa ustanovenia § 129 O.s.p.

V zmysle ustanovenia § 129 ods. 1 O.s.p. sa dôkaz listinou vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaduje pojednávanie.

Opomenutie správneho procesného postupu podľa ustanovenia § 129 O.s.p. dovolateľka vyčítala súdu prvého stupňa už v odvolacom konaní. Odvolací súd sa s predmetnou námietkou žalovanej v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne a presvedčivo vysporiadal. Tak ako uviedol odvolací súd, okresný súd na pojednávaní 30. septembra 2011 oboznámil obsah listinných dôkazov obsiahnutých v spise, a to každý jednotlivu, pričom postupoval podľa ustanovenia § 129 ods. 1 O.s.p. Následne poučil účastníkov podľa ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p. s tým, že prítomní právni zástupcovia účastníkov a žalobca zhodne predniesli, že návrhy na doplnenie dokazovania nemajú. Účastníci konania sa mali možnosť k vykonanému dokazovaniu vyjadriť, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Túto možnosť, tak ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní z 30. septembra 2011, nevyužili. Tvrdená vada v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá mala spočívať práve v nedodržaní správneho procesného postupu podľa ustanovenia § 129 O.s.p. súdmi nižšieho stupňa, preto konania na týchto súdoch nezaťažila.

K odňatiu možnosti žalovanej konať pred súdom malo dôjsť aj tým, že postup odvolacieho súdu bol prekvapivý. Dovolateľka uviedla, že odvolací súd vec posúdil aj podľa právnych ustanovení § 797 a nasl. O.z., teda z pohľadu ustanovení, ktoré neboli predmetom právnych úvah pred súdom prvého stupňa bez toho, aby odvolací súd postupoval podľa § 213 ods. 2 O.s.p.

V zmysle ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, **ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce**, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu sa pod „prekvapivým rozhodnutím“ rozumie rozhodnutie, ktorým odvolací súd (na rozdiel od súdu prvého stupňa) za rozhodujúcu považoval skutočnosť, ktorú nikto netvrdil alebo nepopieral, resp. ktorá nebola predmetom posudzovania súdom prvého stupňa. Prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch, než rozhodnutie súdu prvého stupňa (vid' tiež uznesenie najvyššieho súdu zo 17. septembra 2009 sp. zn. 3 Cdo 102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvého stupňa „nečakane“ založené na nepredvídateľne iných („nových“) dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa, pričom účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (vid' uznesenie najvyššieho súdu zo 14. júla 2011 sp. zn. 5 Cdo 46/2011).

V súdnej veci odvolací súd na zdôraznenie správnosti záveru súdu prvého stupňa, ohľadom existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení uviedol, že existencia zmluvného vzťahu nemá vplyv len na povinnosť poisteného platiť poistné, ale dotýka sa aj ďalších jeho práv a povinností vyplývajúcich z poistnej zmluvy, z poistných podmienok, ale i zo zákona (§ 799 O.z.). Samotné poukázanie na ustanovenie § 799 O.z. (žalovaná uviedla § 797 O.z., na ktorý však odvolací súd nepoukazoval), hoci ho súd prvého stupňa nepoužil, ešte nezaväzuje odvolací súd k procesnému postupu v zmysle ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že na predmetné ustanovenie zákona bolo poukázané v rámci zdôraznenia správnosti záveru súdu prvého stupňa o existencii naliehavého právneho záujmu v zmysle ustanovenia § 80 písm. c/ O.s.p. Z uvedeného vyplýva, že použité ustanovenia § 799 O.z. v texte rozhodnutia odvolacieho súdu nebolo pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Z obsahu veci je zrejmé, že rozhodujúce pre posúdenie veci bolo predovšetkým ustanovenie § 575 O.z., ktorým sa riadne zaoberal a jeho aplikáciu rovnako vyhodnotil prvostupňový aj odvolací súd. Krajský súd preto v súdnej veci nebol povinný postupovať v zmysle ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. Vo vzťahu k žalovanej nedošlo postupom odvolacieho súdu k odňatiu možnosti pred ním konať z dôvodu, že svoje rozhodnutie založil nečakane na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa. Odvolací súd, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vychádzal z rovnakého právneho záveru, ktorý má svoj základ v skutočnostiach, ktoré boli tvrdené účastníkmi konania. V rozhodnutí odvolacieho súdu preto nešlo o tzv. prekvapivé rozhodnutie, ktoré by viedlo k porušeniu procesných práv žalobcu skutkovo a právne argumentovať ohľadne právneho posúdenia, prípadne vyjadriť sa podľa § 118 ods. 3 O.s.p.

Žalovaná v dovolaní ďalej namietala, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), pretože súdy nižšieho stupňa opomenuli svoju povinnosť podľa § 118 ods. 2 O.s.p. Striktné nedodržanie postupu podľa ustanovenia § 188 ods. 2 O.s.p. zo strany súdu (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné) skutočne možno hodnotiť ako tzv. inú vadu konania, ktorou možno dovolanie v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. odôvodniť. Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

Záverom dovolací súd k námietkam dovolateľky ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia. I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Keďže v danej veci nie je dovolanie podľa § 238 O.s.p. prípustné a vada konania v zmysle § 237 O.s.p. zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný, odmietol.

Vzhľadom na úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalovaná nebola v dovolacom konaní úspešná. Právo na náhradu trov konania vzniklo žalobcovi a neboli zistené žiadne dôvody osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. a § 150 O.s.p.). Žalobca podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a tieto aj vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokátky (ktorá ho zastupovala aj pred súdmi nižšieho stupňa) za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 20. februára 2013 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. b/ vyhlášky vychádzajúc zo základu 781 €, kde jeden úkon právnej služby činí 60,08 €. Odmena spolu s režijným paušálom 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a DPH 13,58 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky) činí celkom 81,47 €. Žalobca si však uplatnil trovy dovolacieho konania v sume 81,46 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová